

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра обліку і аудиту

06-02-331М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до лабораторних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Управлінські інформаційні системи»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-
професійними програмами «Управління персоналом і економіка праці», «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка»; «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 3 від 29 листопада 2022 р.

Методичні вказівки до лабораторних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управлінські інформаційні системи» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійними програмами «Управління персоналом і економіка праці», «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка»; «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Сиротинська А. П. – Рівне : НУВГП, 2022. – 43 с.

Укладач: Сиротинська А. П., к.т.н., доцент кафедри обліку і аудиту.

Відповідальний за випуск – Позняковська Н. М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту.

Керівники груп забезпечення:

к.е.н., проф. Кузнецова Т. В.

к.е.н., доцент Мазур Н. О.

к.е.н., доцент Олійник О. О.

Зміст

Вступ.....	3
Тематика лабораторних занять.....	4
Лабораторна робота № 1. Налагодження та підготовка до роботи ERP-системи	5
Лабораторна робота №2 Автоматизація управління реалізацією в ERP-системі.....	9
Лабораторна робота №3 Автоматизація управління придбання запасів в ERP-системі	13
Лабораторна робота №4. Автоматизація управління складськими запасами в ERP-системі	18
Лабораторна робота №5 Налагодження виробничої діяльності в ERP-системі	19
Лабораторна робота №6. Автоматизація управління виробничою діяльністю в ERP-системі	24
Лабораторна робота №7. Автоматизація розрахунку собівартості виробництва в ERP-системі	27
Лабораторна робота №8. Автоматизація управління розрахунками та коштами в ERP-системі.....	32
Лабораторна робота №9. Автоматизація управління доходами, витратами і результатами діяльності в ERP-системі	37
Лабораторна робота №10. Автоматизація контролю та аналізу господарської діяльності в ERP-системі	41
Шкала оцінювання навчальних досягнень.....	42
Рекомендована література	43

© А. П. Сиротинська, 2022

© НУВГП, 2022

Вступ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методичні, організаційні та практичні засади управління діяльністю суб'єктів господарювання з використанням управлінських інформаційних систем.

Завдання лабораторних робіт:

- формування навичок використання управлінських інформаційних систем для аналізу результатів діяльності суб'єкта господарювання в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації;
- набуття практичних навичок управління бізнес процесами в управлінських інформаційних системах;
- отримання навичок виконання адміністративно-управлінських функцій у сфері діяльності суб'єктів господарювання.

У результаті вивчення дисципліни «управлінських інформаційних системи» у студента повинні сформуватись **компетентності**:

Загальні:

- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові):

- здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

Програмні результати навчання з дисципліни «Управлінські інформаційні системи»:

Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

Уміння створювати сучасні програмні засоби діагностування та ефективного управління підприємством.

Уміння оцінювати та обґрунтовувати застосування новітніх технологій в

сфері управління підприємством.

Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом в команді

Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем

Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення

Завдання до лабораторних робіт передбачають формування в управлінській інформаційній системі даних про бізнес процеси віртуального суб'єкта господарювання. Лабораторні роботи повинні виконуватись послідовно, оскільки завдання до кожної наступної роботи базуються на внесеній інформації під час виконання попередніх робіт.

Тематика лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1.	Налагодження та підготовка до роботи ERP-системи	4	4
2.	Автоматизація управління реалізацією в ERP-системі	2	2
3.	Автоматизація управління придбання запасів в ERP-системі	2	2
4.	Автоматизація управління складськими запасами в ERP-системі	2	2
5.	Налагодження виробничої діяльності в ERP-системі	2	
6.	Автоматизація управління виробничою діяльністю в ERP-системі	2	
7.	Автоматизація розрахунку собівартості виробництва в ERP-системі	2	
8.	Автоматизація управління розрахунками та коштами в ERP-системі	2	
9.	Автоматизація управління доходами, витратами і результатами діяльності в ERP-системі	2	2
10.	Автоматизація контролю та аналізу господарської діяльності в ERP-системі	2	
	Всього годин	22	12

Лабораторна робота № 1. Налаштування та підготовка до роботи ERP-системи

4 год.

Завдання

1. Зареєструвати інформацію про власну організацію.
2. Зареєструвати реквізити контрагентів, номенклатури матеріальних цінностей, основних засобів.
3. Зберегти архівну копію бази даних.

Порядок виконання роботи

1.1. Загальна НДІ

Завдання № 1.1 Фізичні особи

Створити фізичні особи:

- Вакуленко І.І.
- Запорожець В.В.
- Литвинчук О.П.

Завдання № 1.2 Організації

Ввести відомості про організацію (Юридична особа) - Промінь (ПАТ "Промінь"):

- Код за ЄДРПОУ - 33322211
- Префікс - П
- Облікова політика і податки (Створити нову) - ПП / ПДВ / Середня та застосувати її з початку року:
 - Система оподаткування - Податок на прибуток і ПДВ
 - Податковий облік: V Визначати об'єкт оподаткування без коригувань фінансового результату
 - Запаси: Метод оцінки вартості запасів - Середня за місяць
 - Бухоблік: Використовувати класи рахунків - Клас 9 (витрати діяльності)

Настройка банківського рахунку

Настроїти банківський рахунок організації:

- Найменування - **Промінь (грн)** - Номер рахунку - UA32333391_____ (довільно 19 знаків)
- МФО (У полі МФО натиснути F4, підбором з класифікатора додати банк – ПАТ "ПРИВАТБАНК", м.Рівне, МФО 333391, пошук у класифікаторі Сігі+F
- Настройка обміну з банком: Обмін з банком НЕ включений
- Облікова інформація: Рахунок - 311

Настройка каси

Настроїти касу організації: Найменування - Основна; Рахунок - 301

Настройка складського обліку

- V - Вказати дані банківського рахунку
 - Номер рахунку - 44445555,
 - Валюта - грн, ПАТ "ПРИВАТБАНК"
- 4) Прогрес** Код за ЄДРПОУ -77772222
- V - Платник ПДВ, ПІН - 77772222, Телефон - 77772222
- V - **Клієнт**
- 5) База відпочинку** Код за ЄДРПОУ - 77779999
- V - Платник ПДВ, ПІН -77779999, Телефон – 77779999
- V - **Клієнт**
- 6) Санаторій** Код за ЄДРПОУ - 77770000
- V-Платник ПДВ, ПІН -77770000, Телефон -77770000
- V - **Клієнт**

Завдання №1.6 Одиниці вимірювання

Створити одиниці вимірювання (*Підібрати із класифікатора*):

- Гривня - грн (код 2454)
- Літр - л (код 0138)

Завдання №1.7 Види номенклатури

Створити Види номенклатури:

- *Найменування*: Меблі: Тип *Товар*, Значення по умовчання: Од. зберігання - шт
- *Найменування*: М'які меблі: Тип *Товар*, Значення по умовчання: Од. зберігання - шт
- *Найменування*: Матеріали: Тип *Товар*, Значення по умовчання: Од. зберігання - шт

Завдання №1.8 Номенклатура

НДІ і адміністрування: НДІ - Номенклатура

Створити картки номенклатури виду **Меблі**:

- Сервірувальний стіл
- Журнальний стіл

Створити картки номенклатури виду **М'які меблі**:

- Диван-флок
- Диван шкіряний

Створити картки номенклатури виду **Матеріали**:

- Спецодяг
- Папір, Од. зберігання - пачка (підібрати з класифікатора, код 2112)
- Кріплення, *записати картку (кнопка Ще)*:
 - V – Вага: 20 шт важить 1 кг
 - Можна вказувати кількість у кг в документах

Завдання №1.9 Напрями діяльності

Створити напрями діяльності:

- Торгівля
- Виробництво

Налаштувати правила розподілу результатів основної діяльності з 01.01 поточного року для організації **Промінь**:

- Розподіляється на конкретний напрям діяльності *Торгівля*. Номенклатура:

- Сервірувальний стіл
- Журнальний стіл

- Розподіляється на конкретний напрям діяльності *Виробництво* - Номенклатура:

- Диван-флок
- Диван шкіряний

Створити способи для розподілу інших доходів і витрат:

- ✓ **Найменування:** На продукцію:
 - Правило розподілу - Пропорційно коефіцієнтам
 - Напрямок - Виробництво, Коефіцієнт 1
- ✓ **Найменування:** На товари:
 - Правило розподілу - Пропорційно коефіцієнтам
 - Напрямок - Торгівля, Коефіцієнт 1
- ✓ **Найменування:** За прибутком:
 - Правило розподілу - Пропорційно валовому прибутку
 - Напрями - Торгівля, Виробництво

Завдання №1.10 Статті витрат

Створити статті витрат:

- ✓ **ТЗВ** (транспортно-заготівельні витрати): Варіант розподілу - На собівартість товарів
 - Правило розподілу - Пропорційно собівартості
 - Вид аналітики витрат - Надходження товарів і послуг
 - V - Контролювати заповнення аналітики
- ✓ **Канцтовари:** Варіант розподілу - На напрями діяльності
 - Вид аналітики витрат - Напрями діяльності
- ✓ **Нестачі, псування:** Варіант розподілу - На напрями діяльності
 - Спосіб розподілу - На товари
 - Вид аналітики витрат - Номенклатура

1.2. Початкові залишки

Завдання №1.11 Введення початкових залишків коштів і запасів

Останнім днем **минулого місяця** створити документи:

- ✓ Залишки **На банківських рахунках:**
 - Рахунок організації **Промінь (грн)** - 150 000 грн
- ✓ **Власні товари**, ціна **НЕ** включає ПДВ, Ставка ПДВ 20%:

- Склад - **Основний**, постачальник *УкрПостач*:
 - Журнальний столик -10 шт. ціна 1500 грн
 - Сервірувальний стіл - 5 шт.ціна 2000 грн
- Склад - **Виробничий**, постачальник *Укрпостач*:
 - Кріплення - 4 кг ціна 2 грн
 - Папір - 10 пач. ціна 50 грн
 - Спецодяг -10 шт. ціна 500 грн
- ✓ **Заборгованість перед постачальниками:** Постачальник - **Рівнеоблене-рго**:
 - Об'єкт розрахунків - Договір з постачальником
 - Номер 3 від початку року
 - Борг - 30 000 грн.
 - Дата платежу - Післязавтра
- ✓ **Аванси, отримані від клієнтів:** Клієнт - **База відпочинку**:
 - Об'єкт розрахунків - Не зазначений
 - Аванс -120 000 грн.

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 1.12 Аналіз залишків за розділами обліку

Сформувати звіт *Відомість розрахунків з клієнтами* за поточний місяць деталізацією до **об'єктів розрахунків**

Сформувати звіт *Собівартість товарів* за поточний місяць.

Збереження архівної копії бази даних

1. Закрити програму в режимі „BAF” і відкрити її в режимі "Конфігуратор", Інформаційна база: "BAS ERP".
2. Вибрати пункт меню „Адміністрування / Вивантажити інформаційну базу", шлях – d:\Student\Власна папка, „Зберегти”.

Лабораторна робота №2 Автоматизація управління реалізацією в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Зареєструвати правила торгівлі.
2. Зареєструвати замовлення клієнтів та комерційні пропозиції.
3. Провести реалізацію товарів і послуг.
4. Зберегти архівну копію бази даних.

Порядок виконання роботи

2.1. Правила торгівлі

Завдання 2.1 Види цін

V Кілька видів цін

Додати на панель навігації з доступних команд довідник «Види цін»

Створити два види цін:

1) Найменування - Собівартість:

- Ціна НЕ включає ПДВ
- Спосіб завдання ціни - Довільний запит до даних ІБ (*Використовувати повні можливості*)
- Схема компонування даних - Собівартість з додатковими витратами
- Правила округлення цін:
 - ✓ Точність округлення — 1
 - ✓ Варіант округлення — Завжди на користь підприємства

2) Найменування - Прайс-лист:

- Ціна НЕ включає ПДВ
- V - При продажу клієнтам
- Спосіб завдання ціни - Націнка на інший вид цін
- Базовий вид ціни – Собівартість
- Націнка на вид ціни - 45%
- Точність округлення – 10
- Варіант округлення - Завжди на користь підприємства

Завдання № 2.2 Типова оферта клієнтам

- Використання оферт клієнтам – Тільки типові оферти
- V – Заовлення клієнтів
- Використання заовлень – Заовлення зі складу та під заовлення

Створити типову оферту клієнтам. Найменування - **Основна:**

- Умови продажів:
 - Порядок розрахунків - По заовленнях
 - Оплата: форма Безготівкова; Кредит (після відвантаження), 100%, в календарних днях
 - Вид цін - Прайс-лист
 - Склад – Основний
- Інші умови: Стаття РГК - Надходження оплати від клієнта

Завдання 2.3 Заповнення прайсів

Сформувані прайси на останній день минулого місяця (на всю номенклатуру) за двома видами цін:

- Собівартість та Прайс-лист
- Розрахувати ціни за командою *Змінити ціни - Розрахувати обчислювані (за даними ІБ та формулами)*
- Встановити вручну ціни Прайс-листа:
 - Диван шкіряний - 36 000 грн.
 - Диван-флок - 9 900 грн.
- Застосувати змінені ціни

2.2. Заовлення клієнтів та комерційні пропозиції клієнтам

Завдання № 2.4 Заовлення клієнта Санаторій

Зареєструвати заовлення від клієнта *Санаторій* у межах типової оферти *Основна*, дата відвантаження - Сьогодні, склад - Основний:

- Журнальний стіл - 10 шт.
- Сервірувальний стіл - 4 шт.

Самоконтроль: Сума заовлення - 40 080 грн.

Завдання № 2.5 Аналіз стану забезпечення та резервування товарів на складі

Заповнити перелік заовлень за кнопкою *Оновити список* і проаналізувати стан забезпечення.

Зарезервувати товар на складі під заовлення клієнта *Санаторій*

Проаналізувати зміни у формі *Стан забезпечення заовлень*

Відкрити заовлення клієнта і проаналізувати колонку *Дії* на закладці *Товари*

Завдання №2.6 Заовлення клієнта База відпочинку

Зареєструвати заовлення від клієнта *База відпочинку* у межах типової оферти *Основна*, склад - *Основний*

- Журнальний стіл - 30 шт.
- Сервірувальний стіл - 10 шт.
- Диван-флок -20 шт.
- Диван шкіряний - 10 шт.
- Бажана дата відвантаження - За 7 днів

Самоконтроль: Сума заовлення — 782 880 грн.

Завдання № 2.7 Аналіз залишків товару

Сформувати і проаналізувати звіт *Залишки і доступність товарів*

Самоконтроль:

Залишки і доступність товарів								
Склад			Зараз			Очікується		
Ар-ти-кул	Номенклату-ра	Од. вим.	В наяв-ності	В резерві	Доступно	Надхо-дження	Вида-ток	Зали-шок
Виробничий								
	Кріплення	шт	80,000		80,000			10,000
	Папір	пач	10,000		10,000			
	Спецодяг	шт	10,000		10,000			10,000
Основний			15,000	14,000	1,000		14,000	1,000
	Журнальний стіл	шт	10,000	10,000			10,000	
	Сервірувальний стіл	шт	5,000	4,000	1,000		4,000	1,000
Разом								

2.3. Реалізація товарів і послуг

Завдання №2.8 Виконання замовлення клієнта Санаторій

Дозволити відвантаження за замовленням клієнта *Санаторій*

Зареєструвати реалізацію клієнту *Санаторій* за замовленням

Завдання № 2.9 Реалізація без замовлення

Зареєструвати вручну реалізацію клієнту *Прогрес* за офертою *Основна* зі складу *Основний*:

- Сервірувальний стіл – 1 шт.

Самоконтроль: Сума накладної — 3480 грн.

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 2.10 Аналіз руху товарів

Сформувати і проаналізувати звіт *Відомість по товарах на складах* за поточний місяць

Завдання № 2.11 Аналіз продажів

Сформувати звіт *Продажі (Валовий прибуток підприємства)*, варіант звіту *Валовий прибуток за клієнтами* за поточний місяць

Самоконтроль:

Валовий прибуток по клієнтах (грн)						
Клієнт	Виторг	Собівартість товарів			Валовий прибуток	Рентабельність, %
		Всього	Вартість купівлі	Дод. витрати		
Санаторій	40 080,00				40 080,00	100,00
Прогрес	3 480,00				3480,00	100,00
Разом	43 560,00				43 560,00	100,00

V Розраховувати попередню собівартість регламентними завданнями (Розклад - тижневий, всі дні)

Виконати попередній розрахунок собівартості командою *Виконати зараз*
 Переформувати звіт

Самоконтроль:

Валовий прибуток по клієнтах (грн)						
Клієнт	Виторг	Собівартість товарів			Валовий прибуток	Рентабельність, %
		Всього	Вартість купівлі	Дод. витрати		
Санаторій	40 080,00	27 600,00	27 600,00		12 480,00	31,14
Прогрес	3 480,00	2 400,00	2 400,00		1 080,00	31,03
Разом	43 560,00	30 000,00			13 560,00	31,13

Лабораторна робота №3 Автоматизація управління придбання запасів в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Провести загальні налаштування.
2. Зареєструвати правила придбання та параметри забезпечення.
3. Зареєструвати забезпечення потреб.
4. Відобразити додаткові витрати з придбання запасів

Порядок виконання роботи

3.1. Загальні налаштування

Завдання № 3.1 Налаштування параметрів системи і розділів

- Організації:
 - o Відкрити виробничий календар *Україна*, заповнити його за замовчуванням та зберегти
 - o Створити графік роботи підприємства – 5 днів, заповнити на поточний рік:

Шаблон заповнення – відмітити дні з понеділка по п'ятницю

Спосіб заповнення – по тижнях

V – враховувати свята

- V – контролювати залишки товарів організації, V – на кінець дня

- Валюти:

V – Кілька валют

- Умови та порядок оплати – Передоплата та / або кредит

Відключити такі опції:

- Партійний облік

- Відокремлений облік собівартості товарів за видами запасів

3.2. Правила придбання та параметри забезпечення

Завдання № 3.2 Оферти, що містять умови закупівель

Оферти і договори з постачальниками

V – Оферти постачальників

V – Договори з постачальниками

Замовлення постачальниками

V – Замовлення постачальникам

Документи купівель

Умови та порядок оплати – Передоплата та / або кредит

Створити оферту постачальника **Укрпостач**

- Найменування - Основна

- Умови купівель:

- Договори не використовуються, порядок розрахунків - **По замовленнях**

- Ціна НЕ включає ПДВ

- Вид ціни постачальника

- створити - Гуртова, V - Доступно для купівлі

- V - Реєструвати ціни постачальника автоматично

- Оплата: (перейти за гіперпосиланням *Оплата:...*)

- Форма оплати – Безготівкова

- Кредит (після надходження) - 100%

- Строк поставки - 1 дн

- Інші умови:

- Стаття РГК — Оплата постачальнику

Завдання № 3.3 Прайс постачальника УкрПостач

Сформувати і заповнити вручну прайс постачальника *УкрПостач* на 01 число поточного місяця на номенклатуру:

- Журнальний стіл - 1 750 грн
- Сервірувальний стіл - 2 250 грн
- Кріплення - 3 грн.

Застосувати змінені ціни

Завдання № 3.4 Способи забезпечення потреб

Створити способи:

- Тип забезпечення — **Покупка**. Найменування - **Купівля**.
 - Строк покупки - 1 день
 - Правило формування замовлень - Замовлення при досягненні точки замовлення
 - Вкладка *Обмеження використання*:
 - Використовувати для роботи - 3 одним постачальником
 - Постачальник - **УкрПостач**
 - Оферта - Основна, Вид ціни - Гуртова
- Тип забезпечення – **Виробництво**. Найменування - **Виробництво**.
 - Строк виробництва - 4 дні
 - Правило формування замовлень - Замовлення при досягненні точки замовлення
 - Вкладка *Обмеження використання*: Підрозділ - Виробництво

Завдання № 3.5 Параметри забезпечення потреб

Налаштувати *Параметри забезпечення потреб* для складу **Основний**:

- Виділити номенклатуру – Журнальний стіл, Сервірувальний стіл (2 позиції)
 - За командою *Заповнити* — *Спосіб забезпечення* встановити спосіб *Купівля*
- Виділити номенклатуру — **Диван-флок, Диван шкіряний** і встановити:
 - Спосіб забезпечення *Виробництво*

Налаштувати *Параметри забезпечення потреб* для складу **Виробничий**:

- Виділити номенклатуру - матеріали **Спецодяг, Папір і Кріплення** і встановити спосіб забезпечення *Купівля*:
 - **Папір**:
 - Метод забезпечення *Підтримка запасу (min — max)*

- Мінімальний запас - 5
- Максимальний запас — 10
- Забезпечення замовлень - Забезпечувати за рахунок запасів
- **Кріплення:**
 - Метод забезпечення *Підтримка запасу (min — max)*
 - Мінімальний запас — 500
 - Максимальний запас — 2 000
 - Забезпечення замовлень - Забезпечувати за рахунок запасів
 - Упаковка замовлення - кг

3.3. Забезпечення потреб

Завдання № 3.6 Формування замовлень

Сформувати потрібні замовлення.

Самоконтроль:

← → ☆ Формування замовлень за потребами

Крок 3 з 5. Підтримка запасів

Тільки відмічені Рівень запасу: <будь-який> ... До замовлення не пізніше: . . . Рекомендації Ще ?

№ Номенклатура	Од. вим.	До замовлення	Записок	Мінімальний запас	Максимальний запас	Замовлення до надходження
Кріплення	шт	☒ 2 000,000	●	80,000	500,000	2 000,000
Папір	пач	☐ 5,000		10,000	5,000	10,000

← → ☆ Формування замовлень за потребами

Крок 4 з 5. Забезпечення до відвантаження замовлень

Тільки відмічені Пріоритет: ▼ До відвантаження з: . . . по: . . . Тільки незабезпеч... Ще ?

Замовлення	№ Номенклатура	Од. вим.	Потрібно	Дата відвантаження	До замовлення	Спосіб забезпечення
Замовлення клієнта ОМ0...	Диван шкіряний	шт	10,000	---202-	☒	10,000 Виробництво
Замовлення клієнта ОМ0...	Диван-флок	шт	20,000	---202-	☒	20,000 Виробництво
Замовлення клієнта ОМ0...	Журнальний стіл	шт	30,000	---202-	☒	30,000 Купівля
Замовлення клієнта ОМ0...	Сервірувальний стіл	шт	10,000	---202-	☒	10,000 Купівля

[Диван шкіряний](#), [Основний](#): Всього до замовлення: 10 шт (по запасам: 0, по замовленням: 10). На суму: 0 UAH

Замовлення до оформлення

Джерело забезпечення	Спосіб забезпечення	Дата надходження	Оферта постачальника	Валюта оферти	Сума (у валюті оферти)	Сума (UAH)	Рядків у замовленні	В
⊖ <виробництво>						~	0.00	2
	Виробництво	---202-					0.00	2
⊕ УкрПостач							97 200,00	3
	Купівля	---202-	Основна	UAH	97 200,00		97 200,00	3

Замовлення на виробництво - не проводити. Обробку закрити.

Самоконтроль: Сума замовлень постачальнику **УкрПостач** 90 000 та 7 200 грн. (Купівлі: Купівлі – Замовлення постачальникам)

Завдання № 3.7 Забезпечення замовлення клієнта

Оновити форму і виконати дії по забезпеченню замовлення за рахунок планових надходжень столів (графу Дії - Резервувати)

Самоконтроль:

← → ☆ Стан забезпечення замовлень

Склад: Основний Менеджер: <без відбору> Номенклатура: <без відбору>

Настрої список Ще ?

Замовлення, Клієнт / N, Номенклатура	Статус/Од. вим.	Резерв до дати		
		---202-	---202-	---202-
Замовлення клієнта 0M00-000002 от 20.09.2020, База відпочеку	До виконан...			
1 Журнальний стіл	шт		∞	30,000
2 Сервірувальний стіл	шт		∞	10,000
3 Диван-флок	шт			
4 Диван шкіряний	шт			

Завдання № 3.8. Аналіз залишків і доступності

Сформувати і проаналізувати звіт *Залишки і доступність товарів*
Самоконтроль:

Залишки і доступність товарів

Склад	Артикул	Номенклатура	Од. вим.	Зараз			Очікується					
				В наявності	Відвантажуються	В резерві	Доступно	Надходження	Видаток	Залишок	Доступно	
Виробничий		Кріплення	шт	80,000			80,000	2 000,000			2 080,000	2 080,000
		Папір	пач	10,000			10,000				10,000	
		Спецодяг	шт	10,000			10,000				10,000	
Основний		Журнальний стіл	шт					40,000	40,000			
		Сервірувальний стіл	шт					30,000	30,000			
Разом								10,000	10,000			

Завдання № 3.9 Купівля за замовленням

Оформити надходження від постачальника *УкрПостач* за замовленнями

Завдання № 3.10 Аналіз руху товарів

Сформувати і проаналізувати звіт *Відомість по товарах на складах* за період з місяця початку роботи по поточний місяць.

3.4. Додаткові витрати на придбання

Завдання № 3.11 Транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ)

Зареєструвати послуги, які надані постачальником **Автотранс** щодо доставки меблів і матеріалів від **Укрпостач**, та розподілити суму послуг на ці товари пропорційно сумі:

- Постачальник - Автотранс
- Закладка «Витрати та інші активи»:
 - Зміст - Доставка
 - Ціна - 3 000 (сума з ПДВ 3 600)
 - Підрозділ-одержувач - Постачання і склади
 - Стаття витрат – ТЗВ

- Кнопка *Розподілити на документи надходження* - додати усі документи надходження від **Укрпостач** та натиснути кнопку *Розподілити, Перенести в документ*

Самоконтроль: сума ТЗВ розподілена між документами *Надходження товарів і послуг №1 і №2* відповідно 2777,78 грн. та 222,22 грн.

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 3.12 Аналіз віднесення доходів і витрат на доходи і витрати періоду

Сформувати варіант звіту *Контроль розподілу доходів і витрат* за період з місяця початку роботи по поточний місяць

Завдання № 3.13 Розрахунок вартості товарів з урахуванням ТЗВ

Виконати розподіл додаткових витрат по товарах (регламентне завдання *Розподіл додаткових витрат по товарах*)

Виконати розрахунок собівартості (регламентне завдання *Розрахунок собівартості*)

Самоконтроль:

Завдання № 3.14 Прайс-лист

Сформувати Прайс-лист (кнопка *Сформувати*). Змінити ціни

- Для аналізу зміни цін увімкнути опцію *Показувати старі ціни* (кнопка *Параметри*)

- Нові ціни на дивани заповнити вручну - теж самі значення: Диван шкіряний – 36000, Диван-флок – 9900

Застосувати змінені ціни

Лабораторна робота №4. Автоматизація управління складськими запасами в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Провести налаштування.
2. Відобразити використання запасів на господарські потреби.
3. Відобразити результати інвентаризації.

Порядок виконання роботи

Завдання № 4.1 Налаштування параметрів розділу

V – Внутрішнє споживання

Завдання № 4.2 Витрати господарської діяльності

Списати на витрати підрозділів канцтовари (*Папір*) зі складу Виробничий:

- У підрозділ - **Адміністрація** — 4 шт
 - Стаття списання - Канцтовари
- У підрозділ - **Продажі** - 4 шт
 - Стаття списання - Канцтовари
 - Аналітика (напрямок діяльності) - **Торгівля**

Завдання № 4.3 Інвентаризація

Виконати інвентаризацію і відобразити у фінансовому обліку її результати:

- Створити документ і *Заповнити за відбором* залишками по складу *Виробничий*
- Заповнити *Фактичну кількість за обліковою* (кнопка)
- Вказати вручну фактичну кількість номенклатури Кріплення - 2078 шт
- На підставі перерахунку (кнопка) створити документ *Списання нестач товарів*:
 - Підрозділ - Постачання і склади, Стаття витрат - Нестачі, псування. Аналітика витрат - Кріплення

Самоконтроль: Нестача 2 шт. (закладка *Товари*)

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 4.4 Аналіз руху і залишків товару

Сформувати і проаналізувати звіт *Відомість по товарах на складах* за період з місяця початку роботи по поточний місяць для складу *Виробничий*

Лабораторна робота №5 Налагодження виробничої діяльності в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Провести налаштування виробництва
2. Запланувати виробництво та забезпечення потреб.

Порядок виконання роботи

5.1. Загальні налаштування

Завдання № 5.1 Налаштування параметрів системи і розділів

Відключити використання програми для кадрового обліку і розрахунку зарплати

V – Обліковувати інші активи та пасиви

5.2. Початок роботи в підсистемі Виробництво

Завдання № 5.2 Налаштування підсистеми Виробництво

Встановити налаштування:

- V — Планові калькуляції при випуску продукції
- Валюта планової собівартості випуску продукції – грн.
- Валюта розцінок видів робіт – грн (UAH)
- Планові ціни матеріалів, робіт і відходів - Собівартість
- Коригування замовлення матеріалів у виробництво

Завдання № 5.3 Налаштування виробничого підрозділу

Налаштувати параметри підрозділу *Виробництво*:

- Параметри виробничого підрозділу (*посилання Змінити*) *Ще - Дозволити редагування*:
 - o Виробляє продукцію:
 - **V По замовленнях на виробництво**
 - **V Без замовлень на виробництво**
 - o Склад матеріалів - Виробничий
 - o Вкладка *Виробництво без замовлень*:
 - Витрати на випуск списуються - окремим документом «Списання витрат на випуск»

Завдання № 5.4 Види робіт співробітників

Створити види робіт та їхні розцінки *на початок місяця*:

- Розпил: од. виміру - м; Розцінка - 50 грн
- Збирання дивану: од. виміру - шт; Розцінка - 600 грн
- Реставрація меблів: од. виміру - шт; Розцінка - 500 грн

Завдання № 5.5 Реєстрація номенклатури

Створити картки номенклатури виду Матеріали:

- Тканина од. зберігання - м²
- Шкіра од. зберігання - м²
- Наповнювач од. зберігання - м²
- Брус Дуб од. зберігання - шт

- Лак од. зберігання - кг
- Клей од. зберігання - кг
- Пружинний блок од. зберігання – шт.

Створити **Вид номенклатури** – Роботи (тип номенклатури *Робота*):

- Продаж оформляється: Акт виконаних робіт

Створити картку номенклатури виду **Роботи** - Ремонт меблів (од. виміру - шт)

Завдання № 5.6 Бригади працівників

Створити бригаду "Основна" (**V - Застосувати розподіл по КТУ**) у підрозділі *Виробництво*, діє з початку місяця:

- Створити документ формування складу бригади (діє з початку місяця),
Співробітники - Запорожець В.В. (КТУ 1), Вакуленко І.І. (КТУ 1,5)

Завдання № 5.7 Статті калькуляції

Створити групи:

- Прямі витрати
- Розподілені витрати

В групі **Прямі витрати** створити статті калькуляцій:

- Сировина та матеріали - Тип витрат: Матеріальні
- Допоміжні матеріали - Тип витрат: Матеріальні
- Відрядна ЗП - Тип витрат: Оплата праці

В групі **Розподілені витрати** створити статті калькуляцій:

- Спецодяг - Тип витрат: Інше
- Електроенергія - Тип витрат: Інше
- Комунальні послуги - Тип витрат: Інше

Завдання № 5.8 Ресурсні специфікації

Створити ресурсні специфікації і встановити статус **Діє, з початку місяця**:

Диван-флок:

- *Вихідні вироби - продукція:* Диван-флок - **1 шт**
- *Матеріали та роботи:* (стаття калькуляції - *Сировина та матеріали*):
 - Брус Дуб - 5 шт
 - Клей - 0,5 кг

- Лак - 1 кг
- Наповнювач - 2 м²
- Пружинний блок - 2 шт
- Тканина - 6 м²
- *Трудовитрати* (стаття калькуляції - *Відрядна ЗП*):
 - Розпил: Кількість - 5
 - Збирання дивану: Кількість - 1
- *Виробничий процес*: Одноетапний, Підрозділ - Виробництво
 - Тривалість виробництва - 3 дн

Диван шкіряний:

- *Вихідні вироби - продукція*: Диван шкіряний - **1 шт**
- *Матеріали та роботи*: (стаття калькуляції - *Сировина та матеріали*):
 - Брус Дуб - 5 шт
 - Клей - 0,5 кг
 - Лак - 1 кг
 - Наповнювач – 2 м²
 - Пружинний блок – 2 шт
 - Шкіра - 6 м²
- *Трудовитрати* (стаття калькуляції - *Відрядна ЗП*):
 - Розпил: Кількість - 5
 - Збирання дивану: Кількість - 1
- *Виробничий процес*: Одноетапний, Підрозділ - Виробництво
 - Тривалість виробництва-3 дн

Ремонт меблів:

- *Вихідні вироби - продукція*: Ремонт меблі - **1 шт**
- *Матеріали та роботи*: (стаття калькуляції - *Сировина та матеріали*):
 - Брус Дуб – 1 шт
 - Клей - 0,5 кг
 - Лак - 0,5 кг
- *Трудовитрати* (стаття калькуляції - *Відрядна ЗП*):
 - Реставрація меблі: Кількість - 1
- *Виробничий процес*: Одноетапний, Підрозділ - Виробництво
 - Тривалість виробництва -1 дн

5.3. Планування виробництва і забезпечення потреб

Завдання № 5.9 Параметри забезпечення потреб

Налаштувати *Параметри забезпечення потреб* для складу *Виробничий*:

- Виділити номенклатуру **Тканина, Шкіра, Наповнювач, Брус дуб, Лак, Клей, Пружинний блок**

- *Спосіб забезпечення* встановити спосіб **Купівля**

Завдання №5.10 *Замовлення на виробництво*

Відкрити створене раніше замовлення на виробництво диванів, заповнити і провести документ:

- Податкове призначення ПДВ - Оподатк. ПДВ
- Продукція:
 - Диван-флок - 20 шт
 - Диван шкіряний - 10 штук
 - Дата потреби – за 4 дні
 - Склад - Основний
 - Вказати стандартні специфікації

Завдання № 5.11 *Забезпечення виробництва*

За допомогою обробки *Формування замовлень по потребах* для складу *Виробничий* сформуванати замовлення постачальнику *УкрПостач* на матеріали.

Відкрити замовлення та вручну встановити ціни і провести замовлення:

Самоконтроль: Сума замовлення з ПДВ 393 180,00 грн:

№	Номен-клатура	Кіль-кість	Од. вим.	Вид ціни	Ціна	Сума	Ставка ПДВ	ПДВ	Сума з ПДВ
1	Папір	10,000	пач	Гурто-ва	50,00	500,00	20%	100,00	600,00
2	Тканина	120,000	м ²	Гурто-ва	180,00	21 600,00	20%	4 320,00	25 920,00
3	Шкіра	60,000	м ²	Гурто-ва	3 000,00	180 000,00	20%	36 000,00	216 000,00
4	Наповнювач	60,000	м ²	Гурто-ва	450,00	27 000,00	20%	5 400,00	32 400,00
5	Брус дуб	150,000	шт	Гурто-ва	480,00	72 000,00	20%	14 400,00	86 400,00
6	Лак	30,000	кг	Гурто-ва	150,00	4 500,00	20%	900,00	5 400,00
7	Клей	15,000	кг	Гурто-ва	30,00	450,00	20%	90,00	540,00
8	Пружинний блок	60,000	шт	Гурто-ва	360,00	21 600,00	20%	4 320,00	25 920,00

Оформити надходження матеріалів на **Виробничий** склад за замовленням документом *Надходження товарів і послуг*

Виконати резервування матеріалів під замовлення (графа *Дії – Дії з замовленням*):

- V Прискорити забезпечення і відвантаження замовлення

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 5.12 Встановлення ціни Собівартість на матеріали

Виконати регламентне завдання *Розрахунок попередньої собівартості*

Сформувати прайс для Виду цін - *Собівартість*:

- Розрахувати ціни
- Застосувати змінені ціни

Завдання № 5.13 Планові калькуляції

Створити *Планові калькуляції*:

- В кожній калькуляції:
 - o Об'єкт калькуляції - **Виріб**
 - o Статус - **Діє**
 - o Період дії - з початку місяця
 - o **V** - Уточнювати до матеріалів, видів робіт і статей витрат
 - o Вид ціни матеріалів і відходів - **Собівартість**

- Номенклатура — **Диван-флок.**

- Номенклатура — **Диван шкіряний,**

Провести документи.

Вивести на екран друковані форми планових калькуляцій.

Самоконтроль: Планова собівартість **Диван-флок** – 6115,00 грн

Диван шкіряний – 23035,00 грн

Лабораторна робота №6. Автоматизація управління виробничою діяльністю в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Провести загальні налаштування
2. Відобразити виробництво за замовленнями на виробництво
3. Відобразити виробництво без розпорядження на виробництво

Порядок виконання роботи

6.1. Загальні налаштування

Завдання № 6.1 Налаштування параметрів системи і розділів

Виробництво:

Валюта розцінок видів робіт - UAH

6.1. Виробництво за замовленням на виробництво (за розпорядженням)

Завдання № 6.2 Графік виробництва

Відкрити замовлення і встановити статус *До виробництва*, провести і закрити документ

Розрахувати графіки виробництва

Сформувати графік виробництва продукції

Завдання № 6.3 Маршрутні листи

Виділити замовлення й натиснути кнопку *Сформувати маршрутні листи*

Виділити всі Маршрутні листи й *Встановити статус Виконується*

Самоконтроль: сформовано 2 Маршрутних листа

Завдання № 6.4 Передача матеріалів в підрозділ Виробництво

Зареєструвати передачу матеріалів в підрозділ *Виробництво*:

- виділити всі матеріали і встановити **Дію - Відвантажити**
- створити документи *Передача матеріалів у виробництво*
- встановити статус *Прийнято*

Створити документ *Передача матеріалів у виробництво* і зареєструвати передачу в підрозділ *Виробництво* допоміжних матеріалів з *Виробничого складу*:

- Кріплення - 700 шт.
- встановити статус *Прийнято*

Завдання № 6.5 Виконання маршрутних листів

Відкрити кожний маршрутний лист і на вкладці *Трудовитрати* вручну вказати бригаду - Основна

Виділити всі Маршрутні листи й *Встановити статус Виконаний*

Завдання № 6.6 Виріток співробітників виробничого цеху

Зареєструвати відрядні роботи (*Оформити по замовленнях*)

Самоконтроль: сума за нарядом — 25 500 грн.

Завдання № 6.7 Випуск диванів

Зареєструвати випуск (два документи) у підрозділі *Виробництво* на склад Основний. В документах ціну заповнити автоматично з планової калькуляції

Завдання № 6.8 Відвантаження клієнтові товарів і продукції

Дозволити відвантаження за замовленням клієнта *База відпочинку*, для цього в табличній частині замовлення виділити всі рядки та встановити дію *Відвантажити* (команда *Забезпечення - Заповнити забезпечення: Відвантажити, До забезпечення*)

Зареєструвати реалізацію за замовленням

6.2. Виробництво без розпорядження

Завдання № 6.9 Замовлення клієнта на роботи

Продажі: Гуртові продажі - Замовлення клієнтів

Створити замовлення клієнта **Прогрес:**

- Ремонт меблі - 2 шт., вид ціни <довільна> - 3 000 грн

Самоконтроль: Сума документу 7 200 грн.

Завдання № 6.10 Забезпечення виконання робіт

На підставі *Замовлення клієнта* створити *Замовлення матеріалів у виробництво* за допомогою спеціальної обробки за специфікацією.

На підставі замовлення матеріалів створити *Замовлення постачальнику Укр-Постач.* Встановити ціни за видом цін *Гуртова.*

На підставі замовлення постачальнику *УкрПостач* оформити надходження матеріалів на склад *Виробничий*

Завдання № 6.11 Передача матеріалів у виробництво на виконання робіт

Оформити передачу матеріалів у підрозділ *Виробництво:*

- відкрити замовлення матеріалів у виробництво:
 - виділити всі матеріали і встановити **Дію - Відвантажити**
 - встановити статус *До виконання*
- створити документи *Передача матеріалів у виробництво*
- встановити статус *Прийнято*

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 6.12 Випуск роботи

Створити вручну *Випуск без замовлення на:*

- Напрямок випуску - У підрозділ
- Підрозділ і Підрозділ-одержувач – Виробництво
- Номенклатура - Ремонт меблі - 2 шт.

Завдання № 6.13 Виріток співробітників

Зареєструвати відрядні роботи:

- Підрозділ - Виробництво
- Бригада - Основна
- Види робіт:
 - Реставрація меблі - 2 шт
- Співробітники *Заповнити*

Самоконтроль: сума за нарядам - 1 000 грн

Завдання № 6.14 Оформлення акту виконаних робіт

Відкрити замовлення клієнта **Прогрес** і встановити дію забезпечення - Відвантажити

На підставі замовлення створити *Акт виконаних робіт*. На вкладці *Додатково* вказати підрозділ – *Виробництво*

Лабораторна робота №7. Автоматизація розрахунку собівартості виробництва в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Зареєструвати нормативно-довідкову інформацію
2. Відобразити накопичення витрат
3. Провести розподіл витрат і розрахунок собівартості

Порядок виконання роботи

7.1. Розподіл витрат на собівартість

7.1.1. Нормативно-довідкова інформація для накопичення та розподілу витрат

Завдання № 7.1 Правила розподілу витрат

Створити правило для розподілу матеріалів (закладка *Матеріалів та робіт*)

Найменування - **За деревиною:**

- База розподілу - Матеріальні витрати: Кількість зазначених матеріалів.

Вказати матеріали:

- Брус Дуб
- Стаття калькуляції — Прямі витрати - Допоміжні матеріали

Створити правила для розподілу *Статей витрат по етапах виробництва і випусках без розпоряджень:*

- Найменування - **За трудовитратами:**

- База розподілу - Нормативна сума витрат на оплату праці

- Найменування - **За кількістю продукції:**

- База розподілу - Продукція: Кількість продукції

Завдання № 7.2 Статті витрат

Створити статті витрат:

- **Водопостачання виробництва:** Варіант розподілу - На виробничі витрати

- Стаття калькуляції – Розподілені витрати - Комунальні послуги

- Витрати розподіляються - По етапах за правилом (в даному підрозділі)
- По етапах - **За трудовитратами**
- **Електроенергія виробнича:** Варіант розподілу - На виробничі витрати
- Стаття калькуляції – Розподілені витрати - Електроенергія
- Витрати розподіляються - По етапах за правилом (в даному підрозділі)
- По етапах - **За кількістю продукції**

7.1.2. Накопичення витрат

Завдання № 7.3 Реєстрація фактичної суми відрядного заробітку працівників

Зареєструвати витрати на відрядну заробітну плату за поточний місяць

- На вкладці *Основне* встановити прапорець *Зведено, без деталізації по співробітниках організації*, місяць – поточний
- На вкладці *Нарахування та внески* додати рядок
 - Підрозділ-одержувач – Виробництво
 - Вид операції - **Нараховано (відрядно)**
 - Група обліку нарахувань — Зарплата (661)
 - Нараховано — 26 500

Завдання № 7.4 Загальновиробничі витрати (послуги контрагентів)

Зареєструвати акт від постачальника *Рівневодоканал* про надання послуг водопостачання усіх виробничих приміщень:

- Водопостачання - 2 400 грн (з ПДВ 2 880)
- Підрозділ-одержувач - Виробництво
- Стаття витрат - Водопостачання виробництва

Зареєструвати в обліку акт від постачальника *Рівнеобленерго* про надання послуг електропостачання усіх виробничих приміщень:

- Електроенергія - 3 000 грн (з ПДВ 3 600)
- Підрозділ-одержувач - Виробництво
- Стаття витрат - Електроенергія виробнича

Самоконтроль

Виробничі витрати (гри)				
Підрозділ	Зведені дані			
Тип витрат	Початковий залишок		Надходження	
Номенклатура витрат	Кількість	Сума	Кількість	Сума
Виробництво				32980,00
Інше				6 480,00
Електроенергія				3 600,00

Виробничі витрати (гри)					
Підрозділ		Зведені дані			
Тип витрат		Початковий залишок		Надходження	
Номенклатура витрат		Кількість	Сума	Кількість	Сума
Водопостачання					2 880,00
Матеріальні витрати					
Брус Дуб				152,000	
Клей				16,000	
Кріплення				700,000	
Лак				31,000	
Наповнювач				60,000	
Пружинний блок				60,000	
Ремонт меблі				2,000	
Тканина				120,000	
Шкіра				60,000	
Оплата праці				162,000	26 500,00
Збирання дивану				30,000	18 000,00
Реставрація меблі				2,000	1 000,00
Розпил				150,000	7 500,00
Разом					32980,00

7.1.3. Розподіл витрат і розрахунок собівартості

Завдання № 7.5 Аналіз руху матеріалів у виробництві

Сформувати звіт *Рух матеріалів і робіт у виробництві* за поточний місяць

Підрозділ			Надійшло	Витрати на виробництво		На кінець періоду		
Ар-ти-кул	Номенклатура	Од.вим.		Витрати на виробництво (норматив)	Фактичне споживання	всього залишок	включаючи	
Виробництво							в наявності	в обробці
	Брус Дуб	шт	152,000	150,000	150,000	2,000		2,000
	Клей	кг	16,000	15,000	15,000	1,000		1,000
	Кріплення	шт	700,000			700,000		700,00
	Лак	кг	31,000	30,000	30,000	1,000		1,000
	Наповнювач	м2	60,000	60,000	60,000			
	Пружинний блок	шт	60,000	60,000	60,000			
	Ремонт меблів	шт	2,000					
	Тканина	м2	120,000	120,000	120,000			
	Шкіра	м2	60,000	60,000	60,000			

Завдання № 7.6 Розподіл витрат на випуск без розпоряджень

Для роботи **Ремонт меблі** виконати дію *Списати витрати на випуск*

Сформувати звіт *Рух матеріалів і робіт у виробництві* за поточний місяць

Підрозділ			Надійшло	Витрати на виробництво		На кінець періоду		
Ар-ти-кул	Номенклатура	Од.вим.		Витрати на виробництво (норматив)	Фактичне споживання	всього залишок	включаючи	
							в наявності	в обробці
Виробництво								
	Брус Дуб	шт	152,000	152,000	152,000			
	Клей	кг	16,000	16,000	16,000			
	Кріплення	шт	700,000			700,000		700,00
	Лак	кг	31,000	31,000	31,000			
	Наповнювач	м2	60,000	60,000	60,000			
	Пружинний блок	шт	60,000	60,000	60,000			
	Ремонт меблів	шт	2,000					
	Тканина	м2	120,000	120,000	120,000			
	Шкіра	м2	60,000	60,000	60,000			

Завдання № 7.7 Розподіл додаткових матеріалів на випуски

Проаналізувати чи є нерозподілені на випуск матеріали (роботи) в підрозділі **Виробництво**

Розподілити допоміжний матеріал **Кріплення** на випуски підрозділу за правилом:

- Закладка *Основне*: в наявності 100 шт (залишиться в незавершеному виробництві)
- Закладка *За правилом*: кількість матеріалів - 600 шт, правило розподілу - **За деревиною**

Сформувати звіт *Рух матеріалів і робіт у виробництві* за поточний місяць

Підрозділ			Надійшло	Витрати на виробництво			На кінець періоду		
Ар-тикул	Номенклатура	Од.вим.		Витрати на виробництво (норматив)	Розподілено (на виробництво)	Фактичне споживання	всього залишок	включаючи	
							в наявності	в обробці	
Виробництво									
	Брус Дуб	шт	152,000	152,000		152,000			

Підрозділ			Надійшло	Витрати на виробництво			На кінець періоду		
Ар-тикул	Номенклатура	Од.вим.		Витрати на виробництво (норматив)	Розподілено (на виробництво)	Фактичне споживання	всього залишок	включаючи	
								в наявності	в обробці
	Клей	кг	16,000	16,000		16,000			
	Кріплення	шт	700,000		600,000	600,000	700,00	100,00	600,00
	Лак	кг	31,000	31,000		31,000			
	Наповнювач	м2	60,000	60,000		60,000			
	Пружинний блок	шт	60,000	60,000		60,000			
	Ремонт меблів	шт	2,000						
	Тканина	м2	120,000	120,000		120,000			
	Шкіра	м2	60,000	60,000		60,000			

Завдання № 7.8 Розподіл постатейних витрат на собівартість

Для кожної статті витрат сформувати документ розподілу, використовуючи настройки статей витрат (кнопка *Сформувати документи розподілу* – 3 використанням налаштувань за умовчанням для статті витрат)

Завдання № 7.9 Розрахунок собівартості

Розрахувати собівартість

Перевірити: чи всі накопичені витрати розподілені на випуски, для цього сформувати звіт *Виробничі витрати*

Підрозділ	Зведені дані							
Тип витрат	Надходження		Видаток				Кінцевий залишок	
Номенклатура витрат	Кількість	Сума	Списано на випуск		Інше		Кількість	Сума
			Кількість	Сума	Кількість	Сума		
Виробництво		432 174,11		429 084,62		2 730,06		359,43
Інше		6 480,00		6 480,00				
Водопостачання виробництва		2 880,00		2 880,00				
Електроенергія виробнича		3 600,00		3 600,00				
Матеріальні витрати		399 194,11		396 104,62		2 730,06		359,43
Брус Дуб	152,00	87 552,00	152,000	87 552,00				

Підрозділ	Зведені дані							
Тип витрат	Надходження		Видаток				Кінцевий залишок	
Номенклатура витрат	Кількість	Сума	Списано на випуск		Інше		Кількість	Сума
Податкове призначення			Кількість	Сума	Кількість	Сума		
Клей	16,000	576,00	16,000	576,00				
Кріплення	700,00	2 516,05	600,000	2 156,62			100,000	359,43
Лак	31,000	5 580,00	31,000	5 580,00				
Наповнювач	60,000	32 400,00	60,000	32 400,00				
Пружинний блок	60,000	25 920,00	60,000	25 920,00				
Ремонт меблів	2,000	2 730,06			2,000	2 730,06		
Тканина	120,00	25 920,00	120,000	25 920,00				
Шкіра	60,000	216 000,00	60,000	216 000,00				
Оплата праці	182,00	26 500,00	182,000	26 500,00				
Збирання дивану	30,000	18 000,00	30,000	18 000,00				
Реставрація меблів	2,000	1 000,00	2,000	1 000,00				
Розпил	150,00	7 500,00	150,000	7 500,00				
Разом		432 174,11		429 084,62		2 730,06		359,43

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 7.10 Аналіз собівартості

Сформувати звіти: *Планова і фактична собівартість випущеної продукції, Собівартість випущеної продукції*

Лабораторна робота №8. Автоматизація управління розрахунками та коштами в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Провести загальні налаштування
2. Провести розрахунки з операцій реалізації та придбання
3. Провести операції руху коштів
4. Провести розрахунки з підзвітними особами

Порядок виконання роботи

8.1. Загальні налаштування

Завдання № 8.1 Налаштування параметрів системи і розділів

V – Заявки на витрачання грошових коштів

V – Контролювати видачу під звіт у розрізі цілей

8.2. Розрахунки з операцій реалізації та придбання

Завдання № 8.2 Аналіз стану розрахунків з постачальниками

Сформувати і проаналізувати звіт *Відомість розрахунків з постачальниками* за поточний місяць з деталізацією до **Об'єктів розрахунків**

Самоконтроль:

Валюта взаєморозрахунків			Початковий за- лишок		Збільшення нашого бо- ргу
Постачальник	Контрагент	Договір	Борг по- стачаль- ника	Наш борг	
Об'єкт розрахунків					
UAH				30 000,00	501 828,00
Автотранс	Автотранс				3 600,00
Надходження послуг та інших активів ОП00-000001					3 600,00
Рівневодоканал	Водоканал				2 880,00
Надходження послуг та інших активів ОП00-000002					2 880,00
Рівнеобленерго	ОблЕнерго				3 600,00
Надходження послуг та інших активів ОП00-000003					3 600,00
Рівнеобленерго	ОблЕнерго	Договір з пос- тачальником № 3		30 000,00	
<за договором>				30 000,00	
УкрПостач	УкрПостач				491 748,00
Замовлення постачальнику ОП00-000001					90 000,00
Замовлення постачальнику ОП00-000002					7 200,00
Замовлення постачальнику ОП00-000003					393 180,00
Замовлення постачальнику ОП00-000004					1 368,00

Завдання № 8.3 Аналіз стану розрахунків з клієнтами

Сформувати і проаналізувати звіт *Відомість розрахунків з клієнтами* за пото-
чний місяць з деталізацією до **Об'єктів розрахунків**

Самоконтроль:

Валюта взаєморозрахунків		Початковий залишок		Збільшення боргу клієнта	Зменшення боргу клієнта	Кінцевий залишок		Сальдо боргу (кінець)
Партнер	Контрагент	Борг клієнта	Наш борг			Борг клієнта	Наш борг	
Об'єкт розрахунків								
УАН			120 000,00	833 640,00		833 640,00	120 000,00	713 640,00
База відпочинку	База відпочинку		120 000,00	782 880,00		782 880,00	120 000,00	662 880,00
			120 000,00				120 000,00	-
Замовлення клієнта ОП00-000002				782 880,00		782 880,00		782 880,00
Прогрес	Прогрес			10 680,00		10 680,00		10 680,00
Реалізація товарів і послуг ОП00-000002				3 480,00		3 480,00		3 480,00
Замовлення клієнта ОП00-000003				7 200,00		7 200,00		7 200,00
Санаторій	Санаторій			40 080,00		40 080,00		40 080,00
Замовлення клієнта ОП00-000001				40 080,00		40 080,00		40 080,00

Завдання № 8.4 Залік авансу клієнта

Відкрити замовлення клієнта *База відпочинку*:

- виконати *Залік оплати*
- у вікні заліку оплат по черзі натиснути: *Зарахувати платіж, Виконати*

Закрити замовлення, переформувати звіт *Відомість розрахунків з клієнтами*.

Самоконтроль: Сума авансу 120 000 грн. клієнта *База відпочинку* віднесена до Замовлення клієнта ОП00-000002

Завдання № 8.5 Аналіз платіжного календаря

Сформувати *Платіжний календар* з групуванням за партнерами

Розгорнути дані про заборгованість з партнерами

8.3. Рух грошових коштів

Завдання №8.6 Формування заявок на оплату з форми Платіжного календаря

Сформувати *Заявки на витрачання ГК* на усі нерозподілені безготівкові платежі.

- дата платежу – **поточна дата**, статус - **До оплати**
 - усі платежі, крім замовлень УкрПостачу на виробничі матеріали (2 останніх замовлення)
- датою платежу - **через 2 дні**, статус – **Погоджено**
 - УкрПостач - замовлення на виробничі матеріали (2 останніх замовлення)

Самоконтроль: Немає нерозподілених платежів. У лівій частині платіжного календаря з'явилися сформовані *Заявки на витрачання ГК*

Завдання № 8.7 Реєстрація надходжень від клієнтів

Зареєструвати надходження на банківський рахунок *Промінь (грн)* за усіма розпорядженнями (кнопка *Оформити надходження*):

- в документах *Надходження безготівкових коштів* встановити ознаку *Проведено банком*
- номер по банку - будь-який, дата - поточна

Самоконтроль: Вкладка: *Надходження та списання грошових коштів*:

На початок – 150 000,00. Надійшло – 713 640,00. Залишок поррахунку – 863 640,00

Завдання № 8.8 Реєстрація оплати постачальникам

Зареєструвати списання з банківського рахунку *Промінь (грн)* за усіма розпорядженнями на **поточну дату** (кнопка *Сплатити*), встановити ознаку *Проведено банком*.

Самоконтроль: Вкладка: *Надходження та списання грошових коштів*:

На початок – 150 000,00. Надійшло – 713 640,00. Списано – 137 280,00. Залишок поррахунку – 726 360,00

Завдання № 8.9 Аналіз руху коштів

Сформувати звіт *Відомість по грошових коштах* за поточний місяць

Сформувати варіанти звіту *Відомість по грошових коштах*, *Рухи грошових коштів*

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 8.10 Аналіз стану розрахунків з партнерами

Сформувати звіт за поточний місяць

Самоконтроль: кінцевий борг лише з УкрПостач 394 548,00 грн.

Звіти по продажах

1) Заборгованість клієнтів по строкам

Сформувати звіт на вчорашню дату, класифікація – стандартна

2) Картка розрахунків з клієнтами

3) Платіжна дисципліна клієнтів

Сформувати звіт з початку поточного місяця по вчорашню дату

Звіти по купівлях

1) Заборгованість постачальникам по строкам

Сформувати звіт на вчорашню дату, класифікація – стандартна

2) Картка розрахунків з постачальниками

8.4. Розрахунки з підзвітними особами

Завдання № 8.11 Реєстрація витрат на відрядження

Зареєструвати авансовий звіт про витрати:

- Підзвітна особа - Литвинчук О.П.
- Вкладка *Витрати*:
 - o Сума - 400
 - o Ціль видачі (Стаття РГК) - Відрядження
 - o Це добові - V
 - o Стаття витрат - Комерційні витрати на збут
 - Варіант розподілу - На напрями діяльності
 - Вид аналітики - Клієнт
 - o Аналітика - Прогрес
 - o Підрозділ - Виробництво

Завдання № 8.12 Аналіз розрахунків з підзвітними особами

1) Контроль операцій з грошовими коштами

Сформувати звіт за поточний місяць

Самоконтроль:

Аванси підзвітним особам

Операція, Валюта		Незавершені операції на початок періоду	Видано авансів	Використано або повернуто авансів	Незавершені операції на кінець періоду	Прострошений звіт	Стан операції	Рекомендація
Ціль видачі	Одержувач							
Видача авансу, UAH				400,00	-400,00			

Операція, Валюта		Незавершені операції на початок періоду	Видано авансів	Використано або повернуто авансів	Незавершені операції на кінець періоду	Прострочений звіт	Стан операції	Рекомендація
Ціль видачі	Одержувач							
Відрядження	Литвинчук О. П.			400,00	-400,00		Не завершена	Оформіть видачу підзвітній особі.

2) Відомість по грошових коштах

Сформувати звіт за поточний місяць, варіант звіту – Грошові кошти у підзвітних осіб

Лабораторна робота №9. Автоматизація управління доходами, витратами і результатами діяльності в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Розрахувати прибуток
2. Зареєструвати витрати і доходи від неосновної діяльності
3. Розрахувати фінансовий результат

Порядок виконання роботи

9.1. Валовий прибуток від основної діяльності

Завдання № 9.1 Регламентні операції: Розрахунок собівартості

Виконати регламентні операції до Розрахунку собівартості включно

Сформувати звіт *Валовий прибуток підприємства* за період роботи в програмі

Самоконтроль:

По підрозділах

Підрозділ		Виторг	Собівартість товарів			Валовий прибуток	Рентабельність, %
Артикул	Номенклатура		Всього	Вартість купівлі	Дод. витрати		
		826 440,00	549 687,92	546 278,65	3 409,27	276 752,08	33,49
	Диван шкіряний	432 000,00	277 478,18	277 452,88	25,30	154 521,82	35,77

Підрозділ		Виторг	Собівартість товарів			Валовий прибуток	Рентабельність, %
Ар-ти-кул	Но-мен-клату-ра		Всього	Вартість купівлі	Дод. витрати		
	Диван-флок	237 600,00	148 876,38	148 825,77	50,61	88 723,62	37,34
	Журнальний стіл	104 640,00	83 333,35	81 000,00	2 333,35	21 306,65	20,36
	Сервірувальний стіл	52 200,00	40 000,01	39 000,00	1 000,01	12 199,99	23,37
Виробництво		7 200,00	2 730,06	2 729,05	1,01	4 469,94	62,08
	Ремонт меблів	7 200,00	2 730,06	2 729,05	1,01	4 469,94	62,08
Разом		833 640,00	552 417,98	549 007,70	3 410,28	281 222,02	33,73

Завдання № 9.2 Аналіз витрат і результату діяльності

Сформувати за поточний місяць звіт *Доходи та витрати* за період роботи в програмі

Самоконтроль:

Доходи і витрати (УАН)

Вид доходу / витрати	Квітень 2022 р. Разом	
Стаття доходів	Сума	Сума
Стаття витрат		
Продажі	281 222,04	281 222,04
Виторг від продажів	833 640,00	833 640,00
Собівартість продажів	(552 417,96)	(552 417,96)
Інші витрати	(887,19)	(887,19)
Канцтовари	(480,00)	(480,00)
Комерційні витрати на збут	(400,00)	(400,00)
Нестачі, псування	(7,19)	(7,19)
Похибка розрахунку собівартості	0,02	0,02
Разом	280 334,85	280 334,85

Сформувати за період роботи в програмі звіт *Фінансові результати*

Самоконтроль:

Фінансові результати

Розділ	Виробництво	Торгівля	<Напрямок діяльності не зазначено>	Разом
Стаття доходів / витрат	Сума	Сума	Сума	Сума
Показник "Прибуток / (збиток)"				
Доходи	669 600,00	156 840,00	7 200,00	833 640,00
Виторг від продажів	669 600,00	156 840,00	7 200,00	833 640,00
Витрати	(426 354,56)	(123 333,36)	(2 730,06)	(552 417,98)
Собівартість продажів	(426 354,56)	(123 333,36)	(2 730,06)	(552 417,98)
Прибуток / (збиток)	243 245,44	33 506,64	4 469,94	281 222,02

Завдання № 9.3 Налаштування розподілу на фінансовий результат

Налаштувати правило розподілу результатів основної діяльності (кнопка *Створити*):

- Застосовується з – початок роботи в програмі;
- Організація - *Промінь*
- Номенклатура - *Ремонт меблів*
- Розподіляється на конкретний напрямок діяльності
- Напрямок діяльності - *Виробництво*

Документ *Акт виконаних робіт* клієнту *Прогрес* на *Ремонт меблів* відмінити проведення і знову провести.

Виконати регламентні операції з **Розрахунку собівартості**

Переформувати звіт *Фінансові результати*

Фінансові результати

Розділ	Виробництво	Торгівля	Разом
Стаття доходів / витрат	Сума	Сума	Сума
Показник "Прибуток / (збиток)"			
Доходи	676 800,00	156 840,00	833 640,00
Виторг від продажів	676 800,00	156 840,00	833 640,00
Витрати	(429 084,62)	(123 333,36)	(552 417,98)
Собівартість продажів	(429 084,62)	(123 333,36)	(552 417,98)
Прибыль / (убыток)	247 715,38	33 506,64	281 222,02

9.2. Витрати і доходи неосновної діяльності

Завдання № 9.4 Аналітика витрат

Створити статтю витрат **Комунальні витрати:**

- Варіант розподілу - На напрями діяльності
- V — Контролювати заповнення аналітики
- Спосіб розподілу - За прибутком
- Вид аналітики витрат - Інші витрати

Ввести значення додаткової аналітики для статті витрат Комунальні витрати:

- Водопостачання
- Електроенергія
- Водовідведення

Завдання № 9.5 Комунальні послуги

Зареєструвати в отриманий акт від партнера *Рівневодоканал* (Підрозділ-одержувач - *Адміністрація*):

- Водопостачання -1 000 грн (з ПДВ 1 200)
 - o Стаття витрат - Комунальні витрати
 - o Аналітика - Водопостачання
- Водовідведення - 5 000 грн (з ПДВ 6 000)
 - o Стаття витрат - Комунальні витрати
 - o Аналітика - Водовідведення

Зареєструвати в отриманий акт від партнера *Рівнеобленерго* (Підрозділ-одержувач - *Адміністрація*):

- Електроенергія - 1 300 грн (з ПДВ 1 560)
 - o Стаття витрат - Комунальні витрати
 - o Аналітика - Електроенергія

Завдання №9.6 Надання послуг оренди

Зареєструвати акт, що наданий клієнту *Укрпостач* власною організацією

- Оренда приміщення - 40 м², ціна 300 грн, ставка ПДВ 20%
- Стаття доходів (*створити*) - Оренда:
 - o Вид аналітики доходів - Напряма діяльності
 - o V – контролювати заповнення аналітики доходів в документах
- Аналітика доходів - Торгівля

Завдання для самостійної роботи

9.3. Фінансовий результат та аналіз результатів діяльності

Завдання № 9.7 Визначення фінансового результату за напрямками діяльності

Виконати регламентні операції до *Формування фінансового результату - Розподіл доходів і витрат за напрямками діяльності* включно (*Розподілити*)

Відкрити документ з *Розподіл доходів і витрат за напрямками діяльності*

Для розподілу адміністративних і комерційних витрат на напрями діяльності вказати способи розподілу для статей витрат:

- Канцтовари у підрозділі *Адміністрація* – спосіб розподілу *За прибутком*
- Комерційні витрати на збут у підрозділі *Виробництво* - спосіб розподілу *На продукцію*
- Похибка розрахунку собівартості - спосіб розподілу *За прибутком*

Провести і закрити документ

Лабораторна робота №10. Автоматизація контролю та аналізу господарської діяльності в ERP-системі

2 год.

Завдання

1. Провести аналіз результатів діяльності
2. Провести аналіз цільових показників

Порядок виконання роботи

10.1. Аналіз результатів діяльності

Завдання № 10.1 Реєстрація курсів валют

В довіднику *Валюти* оновити курси валют на поточну дату

Завдання № 10.2 Аналіз результатів діяльності

Сформувати звіти розділу *Фінансовий результат і контролінг* за поточний місяць:

- Відомість по товарам організацій
- Доходи та витрати
- Фінансові результати
- Собівартість товарів
- Управлінський баланс (у різних валютах).

В управлінському балансі порушений баланс активів і пасивів

Завдання № 10.3 Введення початкових залишків коштів і запасів

Датою введення залишків створити документ введення початкових залишків прибутку минулого періоду для виправлення порушення балансу:

- ✓ Залишки **Інші активи та пасиви**: Стаття "Прибули і збитки" - 36 609,6 грн

Сформувати *Управлінський баланс* (у різних валютах).

10.2. Моніторинг цільових показників

Завдання № 10.4 Загальні налагодження

V – Моніторинг цільових показників

V *Модель показників, що постачається*

Завдання № 10.5 Розрахунок цільових показників

Сформувати показники: щоденні, щотижневі, щомісячні.

Завдання для самостійної роботи

Завдання № 10.6 Розрахунок цільових показників

Провести аналіз та контроль цільових показників

Шкала оцінювання навчальних досягнень

№	Вид навчального досягнення	Кількість балів	
		Денна форма	Заочна форма
1. Поточна складова оцінювання			
	<i>Опрацювання теоретичного матеріалу</i>	10	10
	<i>Виконання завдань лабораторних робіт</i>	50	50
1	Налагодження та підготовка до роботи ERP-системи	8	10
2	Автоматизація управління реалізацією в ERP-системі	4	10
3	Автоматизація управління придбання запасів в ERP-системі	4	10
4	Автоматизація управління складськими запасами в ERP-системі	5	10
5	Налагодження виробничої діяльності в ERP-системі	5	
6	Автоматизація управління виробничою діяльністю в ERP-системі	5	
7	Автоматизація розрахунку собівартості виробництва в ERP-системі	5	
8	Автоматизація управління розрахунками та кош-	5	

№	Вид навчального досягнення	Кількість балів	
		Денна форма	Заочна форма
	тами в ERP-системі		
9	Автоматизація управління доходами, витратами і результатами діяльності в ERP-системі	5	10
10	Автоматизація контролю та аналізу господарської діяльності в ERP-системі	4	
	Всього поточна складова	60	60
2. Модульна складова оцінювання			
1	Модульний контроль №1	20	
2	Модульний контроль №2	20	
	Підсумковий тест		40
	Всього модульна складова оцінювання:	40	40
	Разом:	100	100

Рекомендована література

Основна

1. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навч. посіб. / В. М. Краєвський, Л. В. Титенко, Т. М. Паянок, Н. В. Параниця, С. В. Богдан / Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 288 с.

Інформаційні ресурси

2. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті [Текст]: підручник / В. Д. Шквір, А. Г. Загородній, О. С. Височан. 5-те вид. Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 404 с.

3. Навчальний онлайн посібник з вивчення системи ODOO. URL:

https://www.odoo.com/uk_UA/slides

Додаткова

Web-ресурси

4. BAS ERP <https://www.bas-soft.eu/soft/bas-corp/bas-erp/>

5. ERP-система ODOO https://www.odoo.com/uk_UA

Oracle Enterprise Resource Planning (ERP) <https://www.oracle.com/erp/>

6. SAP ERP <https://www.sap.com/corporate/en.html>

7. Microsoft Dynamics 365 [Microsoft Dynamics
 https://dynamics.microsoft.com/en-us/](https://dynamics.microsoft.com/en-us/)

Infor Industry ERP <https://www.infor.com/solutions/erp/industry-erp>

8. Серія вебінарів “BAS ERP: широкі можливості для управління” <https://inagro.com.ua/vebinar-bas-erp/>

9. Порівняння систем BAS ERP і SAP. Слабкі та сильні сторони очима практика <https://tqm.com.ua/ua/likbez/uabas-posts/porivnjannja-1c-bas-erp-i-sap>